

PETROL, GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA. IZDAJA TRGOVSKO PODJETJE PETROL. IZHAJA OBČASNO. UREDNIŠKI ODBOR: STANE LENARČIČ, RAJKO NOVAK IN MILAN SEMENIČ. ODGOVORNI UREDNIK: STANE LENARČIČ. TISKA TISKARNA »TONETA TOMŠIČA« V LJUBLJANI

PETROL

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA PETROL

Borbeni prvomajski prazniki člana našega kolektiva

Pred 1. majem, praznikom delovnega ljudstva, smo prišli na misel, da bi se sestali in pogovorili z nekom, ki je aktivno sodeloval v narodnoosvobodilni borbi in s svojim prispevkom — hkrati z drugimi udeleženci te najbolj veličastne epopeje v naši zgodovini — omogočil, da praznujemo 1. maj vsako leto v miru in vedno večji blaginji. Izbira je bila težka, saj je v našem kolektivu kar precej udeležencev NOB in aktivistov, nazadnje pa smo se odločili za tov. Leban, upravnika poslovne enote Avtopark — delavnice v Ljubljani, ki je bil med vojno znan partizanski komandant. Ker so spomini na narodnoosvobodilno borbo in praznovanja 1. maja starim partizanom enako ljubi, je bil tov. Leban takoj pripravljen na pogovor.

— *Kateri 1. maj vam je ostal najbolj v spominu iz partizanskih časov?*

Ker je 1. maj predvsem delavski praznik, bi rad najprej povedal nekaj vtisov s praznovanja 1. maja še pred vojno.

— *Prav gotovo bo tudi to zanimalo naše bralce.*

Pred vojno je morala naša družina zaradi brezposelnosti v tujino. Oče je bil rudar in je dobil zaposlitev v Belgiji, v Liègeu, kamor smo prišli leta 1931, ko mi je bilo komaj 13 let. Tam sem se izšolal in izučil za strojnega tehnika. Spominjam se proslave 1. maja 1938, ko se je že čutil vpliv fašizma in ko je Hitler že grozil svobodi tudi drugih evropskih narodov — poleg poseganja v španski državljanski vojni. Tega dne napredni delavci nismo delali. Belgijski kapitalisti so rekli, da štrajkamo, da bi se izognili politični opredelitvi te manifestacije, kar je tudi bila. Šli smo na ulice z zastavami, parolami, praznično oblečeni in slavnostno razpoloženi, spremljala pa nas je delavska godba na pihala. Na glavnem trgu Liègea je več govornikov govorilo o pravicah delavskega razreda. Več kot 5000 udeležencev tega zborovanja, kar je bilo za tiste razmere veliko število, pa smo jim navdušeno pritrjevali. Množičnost tega zborovanja in duh solidarnosti sta mi ostala do danes v najlepšem spominu.

— *Vas je policija kaj preganjala?*

Policija nas sicer ni preganjala, bilo pa je vse zastraženo, ker so pričakovali kaj hujšega. Vendar je zborovanje minilo brez incidentov, dostojanstveno.

— *Kaj pa med partizanskim bojem?*

Od partizanskih 1. majev mi je ostal v spominu predvsem 1. maj 1944, ko smo že čutili dih prihajajoče svobode. Tedaj sem bil v Cerknem, kamor smo prišli prejšnji večer. Takrat sem bil komandir čete v Prešernovi brigadi. Priredili smo velik partizanski miting na prostem, zbralo se je skoraj 1000 ljudi, govorniki so se vrstili, ljudje so jih navdušeno poslušali, plapolale so zastave, po mitingu pa se je začela sproščena zabava, ki se je udeležilo staro in mlado.

— *Kakšna je bila vaša partizanska pot, pot od borca do komandanta?*

Začel sem kot borec Tolminske brigade, kateri sem se pridružil avgusta 1943, nato sem postal komandir čete v Prešernovi brigadi, zatem sem bil komandant Francoskega bataljona, ki pa smo ga že čez en

mesec razformirali, nato komandant I. bataljona Vojkove brigade, komandant jurišnega bataljona XXXI. divizije, načelnik štaba Gradnikove brigade in nazadnje komandant Jeseniško-bohinjskega odreda.

— *Pisatelj Tone Svetina opisuje v tretjem delu »Ukane« usodo komandanta Lebana. Ste to vi?*

Da. Pisatelj Svetina je bil borec jurišnega bataljona, kateremu sem takrat poveljeval jaz. Skupaj sva se borila v tej enoti nekako dva meseca. V spomin na to obdobje mi je po-

daril tudi en izvod svojega dela. — *Katera borba vam je ostala iz tega obdobja najbolj v spominu?*

Bitka pri Lipi na Krasu.

— *In zakaj?*

Takrat nas je 90 borcev jurišnega bataljona pognalo v beg cel bataljon Nemcev iz divizije SS Prinz Eugen. Najprej so Nemci besno obstreljevali naše položaje, nenadoma pa sem se odločil za protijuriš, ki ga Nemci sploh niso pričakovali. Presenečeni so pozabili na znano nemško vojaško disciplino in bojevitost. Takrat je pad-

POZIV K SODELOVANJU

V zadnjih številkah našega časopisa so se odzvali s prispevki tudi člani poslovnih enot izven uprave. Ta odziv je za uredništvo zelo dobrodošel, saj je bilo slišati, da postaja naš časopis vedno bolj zanimiv — verjetno zaradi malo večje pestrosti. Tako je prav. Le s širšim krogom sodelavcev bo naš časopis privlačen, poučen in poln informacij, ki zanimajo vse člane našega kolektiva.

Za vsak prispevek plačamo primeren honorar, katerega prejme sodelavec takoj po izidu številke skupno z osebnimi prejemki.

Sodelujte!

Uredništvo

**Samoupravni
organi podjetja,
vodstvo podjetja
in uredniški
odbor čestitamo
vsem članom
kolektiva
delavski praznik
1. maj!**

lo 72 Nemcev, ranjenih pa je bilo 60, medtem ko so bile naše izgube malenkostne.

— *Kakšna je bila vaša življenjska pot po končani vojni?*

Po vojni sem delal v JLA kot oficir, deloma v operativi, deloma v vojni industriji. Preden sem bil demobiliziran, sem bil upravnik vojaških delavnic v Ljubljani.

— *Kakšen čin ste dosegli?*
Podpolkovnik.

— *Po odhodu iz vojske ste se takoj zaposlili pri Petrolu?*

Da. Moram reči, da sem bil nadvse tovariško sprejet in da sem dobil zaposlitev, ki me veselilo in mi ustreza. Z delom sem zadovoljen, prav tako s sodelavci, katerih delo ni lahko.

— *S kakšnimi problemi se sedaj ubadate?*

Posebni problemov nimamo, radi bi pa čimprej zamenjali stare črpalke z novimi; no, tudi vojni park je že delno zastarel, vendar je treba upoštevati, da je naša osnovna naloga izgradnja servisov po Sloveniji in uspešna prodaja goriv in maziv.

— *Tov. Leban, koliko je bivših partizanov pri Petrolu?*

Kakih 35.

— *Kako gledate nanje vi in kolektiv? So dobri delavci? Dobiva kdo borčevski dodatek?*

Kolikor mi je znano, se vsi nekdanji borci v tem kolektivu dobro počutijo in ima vsak od nas delo po svojih sposobnostih. Vsi imajo tako visoke osebne dohodke, da ni nobenemu treba izplačevati borčevskega dodatka. Pohvaliti moramo upravo

podjetja, ki je zlasti pri reševanju stanovanjskega problema pokazala popolno razumevanje za nekdanje borce. Podjetje nam priredi vsako leto 4. julija zakusko in nam izroči primerno spominsko darilo, kar je dovolj pozornosti.

— *Zanesljivo več kot marsikatero drugo podjetje. — In kako gledajo drugi člani na to? Imajo kakšne pripombe?*

Ne da bi kaj vedel za to.

— *Tov. Leban, kaj pravite na zadnje dogodke v našem razvoju, na devalvacijo, stabilizacijo, amandmaje?*

Tako kot vedno doslej, je tudi sedaj dolžnost predvsem komunistov, da z vsestransko aktivnostjo prispevajo k temu, da bodo cilji, ki so pred nami, uresničeni.

— *Med vojno in po vojni ste si nedvomno ustvarili svojo predstavo socializma, ki naj bi vladal v odnosih med ljudmi. Ali nam lahko poveste, koliko se tista predstava socializma razlikuje od današnje stvarnosti?*

Moram reči, da je šel družbeni razvoj nekaj časa čisto v redu. Pozneje pa so se nekateri pogospodili, pozabili so na tovarštvo, na skupnost, začeli so popuščati tistim, ki jim gre samo za lastno korist. Zakoni, ki jih sprejemamo, so dobri, samo vsi jih ne spoštujejo; proti tem pa nihče ne ukrepa dovolj učinkovito. Poleg tega ni prave odgovornosti za napake, ki so posledica nesposobnosti.

— *Kako pa vaše osebno življenje? Imate številno družino?*

Z ženo se zelo razumeva, imava pa tudi dva sinova, Vojka, ki je strojni tehnik, in Vaneta, ki je diplomirani inženir kemije; lani je dobil nagrado Prešernovega sklada.

— *Kakšna so vaša osebna zanimanja? S čim se najrajši ukvarjate?*

Rad grem v naravo, posebno me privlači Bohinj. Zanimam se za nogomet, sem navijač Olimpije, rad tudi berem, pogosto grem v Opero, za kar ima zasluge — bodimo pošteni — predvsem žena, tudi ribič sem kdaj pa kdaj in tako mi mineva čas.

Pogovor pred kongresom samoupravljalcev v Sarajevu

Delavski svet je na eni od prejšnjih sej izvolil tov. Rada Pelikana, upravnika poslovne enote Zalog, za predstavnika podjetja na kongresu samoupravljalcev v Sarajevu. Zanimalo nas je, kako se naš odposlanec pripravlja na ta pomembni dogodek, zato smo ga zaprosili za pogovor, v katerega je takoj privolil.

— *Tov. Pelikan, kaj nam lahko na splošno poveste o II. kongresu samoupravljalcev?*

Kongres bo nedvomno pomemben dogodek v našem življenju, kar kaže tudi zanimanje svetovne javnosti za ta veliki sestanek samoupravljalcev. Kongres bo ugotovil stopnjo dosedanjega razvoja samoupravljanja in začrtal smernice za prihodnje delo delavskih svetov in višjih organizacijskih oblik samoupravljanja.

— *Torej ni bojazni, da bo kongres samo manifestativnega značaja?*

Nikakor. Že v pripravah na kongres se je nakazalo, da bodo delegati — po želji — razvrščeni v štiri delovne skupine, ki zajemajo bistvena vprašanja sedanjega obdobja. Nekaj zasedanj pa bo plenarnih.

— *Ali ni tudi v tem nevarnost, če je vse vnaprej predvideno?*

Te nevarnosti ni. Če bi bil kongres »zrežiran«, sploh ne bi bil potreben. Ravno nasprotno, predvidevam, da bo prav na tem kongresu padla marsikatera huda kritika na račun nekaterih negativnih pojavov v naši družbi.

— *Kongres je bil že enkrat prestavljen, iz novembra na maj. Nam lahko poveste natančen datum in kraj kongresa?*

Kongres bo od 5. do 9. maja 1971 in sicer v veliki dvorani Skenderija v Sarajevu.

— *Menda je ta dvorana še mogočnejša od tivolske. Ste bili v njej?*

Ne.

— *Tov. Pelikan, vi ste izvoljeni kot delegat kolektiva, ki ima nad 2000 ljudi. Ste imeli na volitvah protikandidata?*

Ne. Predlagali so me kot dolgoletnega delavca v organih samoupravljanja in soglasno izvolili.

— *Nedvomno je to častno priznanje posledica vašega dosedanjega prizadevanja. Nam lahko poveste, kolikšno obdobje ste sodelovali v delavskem svetu, upravnem odboru itd., odkar je bil leta 1951 sprejet zakon o samoupravljanju?*

Pravzaprav sem bil v vseh minulih dvajsetih letih samo kakšni dve leti brez samoupravljaljske funkcije. Bil sem član prvega delavskega sveta, član upravnega odbora, član stanovanske komisije, član sveta poslovne enote...

— *Po položaju, kot upravnik?*

Ne, za to funkcijo je treba biti izvoljen.

— *Trenutno ste...*

Član delavskega sveta podjetja.

— *Koliko članov ima sedaj delavski svet?*

Triintriideset.

— *Koliko je od tega žensk?*
Mislim, da so tri; vendar moram takoj povedati, da smo bolj »moški« kolektiv. Prodajalci na servisih, šoferji, skladiščniki — vse to so delovna mesta, ki terjajo moško delovno silo.

— *Kako ocenjujete delo našega delavskega sveta?*

Mislim, da je delo našega delavskega sveta na višini. Naloge, ki so nam zaupane, rešujemo učinkovito, racionalno, poslovno, sporazumno.

— *Ali glasujete kdaj o dveh predlogih, ali se kdaj pojavijo nesoglasja o najboljši rešitvi? Ali pride kdaj do preglasovanja?*

Večjih dilem pravzaprav ni bilo nikoli. Strokovne službe pretehtajo svoje predloge že prej, v razpravi s prizadetimi — sicer pa je tudi to neka vrsta samoupravljanja, ali ne? — tako da pride na sejo vsak predlog vsestransko pretehtan in ocenjen. Pravzaprav je lahko samo ena rešitev najboljša za podjetje, potem ko je znana naša splošna usmeritev.

— *Ali glasujete o vsakem predlogu soglasno?*

To pa ne. Večkrat se najde kdo, ki misli, da sprejeti pred-

log ne bi bil najbolj ustrezen zanj osebno ali za njegovo enoto in glasuje proti ali pa se glasovanje vzdri — glasuje pač po svoji vesti. Najbolj pestri so izidi tajnih glasovanj o predlogih za izključitev posameznih članov kolektiva zaradi dokazanih hujših kršitev delovnih dolžnosti, vendar je to predvsem znak oportunitizma — češ, morda bom tudi jaz kdaj na vrsti.

— *Na koliko časa se delavski svet sestaja?*

Štirikrat, petkrat na leto.

— *In kako dolge so seje?*

Različno, od 2 do 10 ur.

— *Deset ur ste vztrajali na seji?*

To je bilo ob sprejemanju pravilnika o nagrajevanju; seveda smo člani delavskega sveta obvestili vnaprej, naj se pripravijo na tako maratonsko sejo.

— *Dobite gradivo za seje pravočasno, še pred sejo, tako da ga lahko v miru pregledate?*

Vse pomembne dokumente dobimo že prej, npr. poročila, predloge pravilnikov, plan podjetja in podobno, izjema so le kaki nujni sklepi v zvezi z zahtevami SDK ali manj pomembne zadeve.

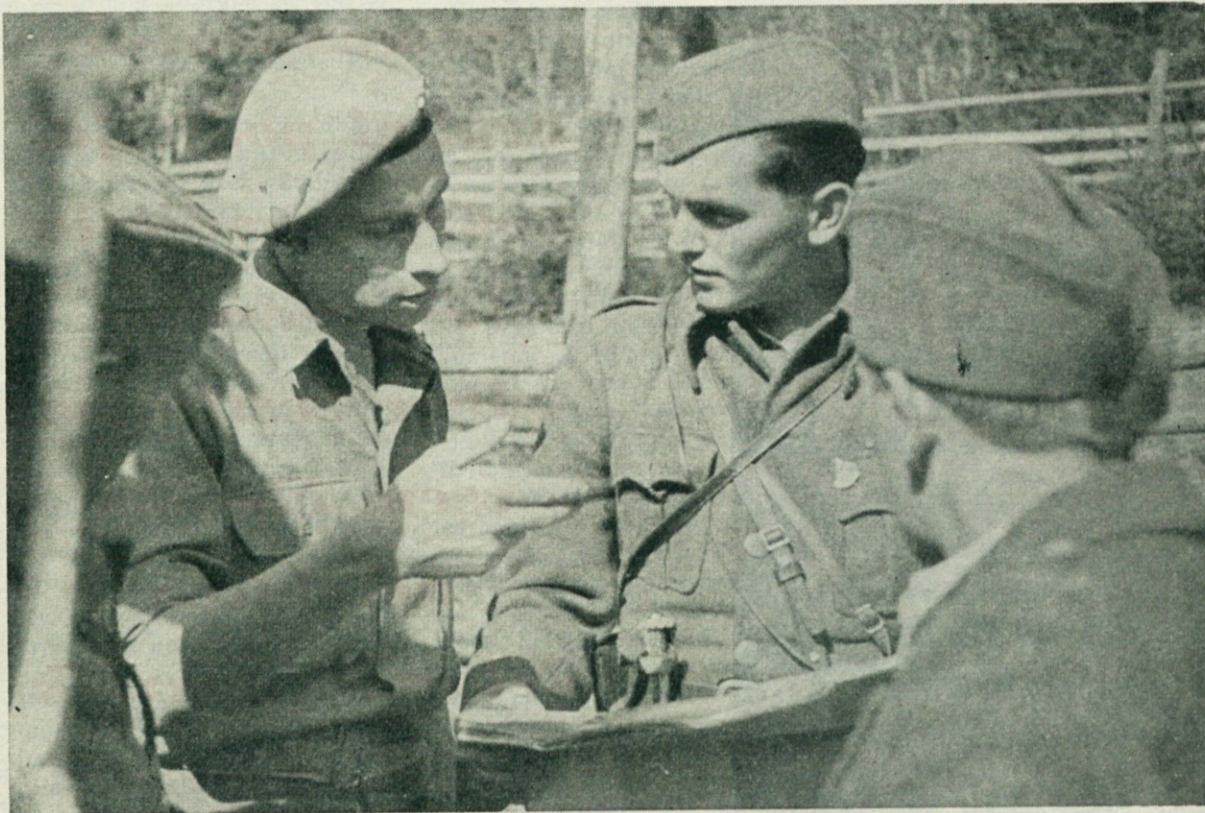
— *Kako posredujete sklepe delavskega sveta kolektivu?*

Nekaj s pomočjo našega časopisa, v glavnem pa na sestankih, ki so jih člani delavskega sveta dolžni sklicevati in na njih pojasnjevati sprejete odločitve.

— *Ali se člani kolektiva udeležujejo teh sestankov?*

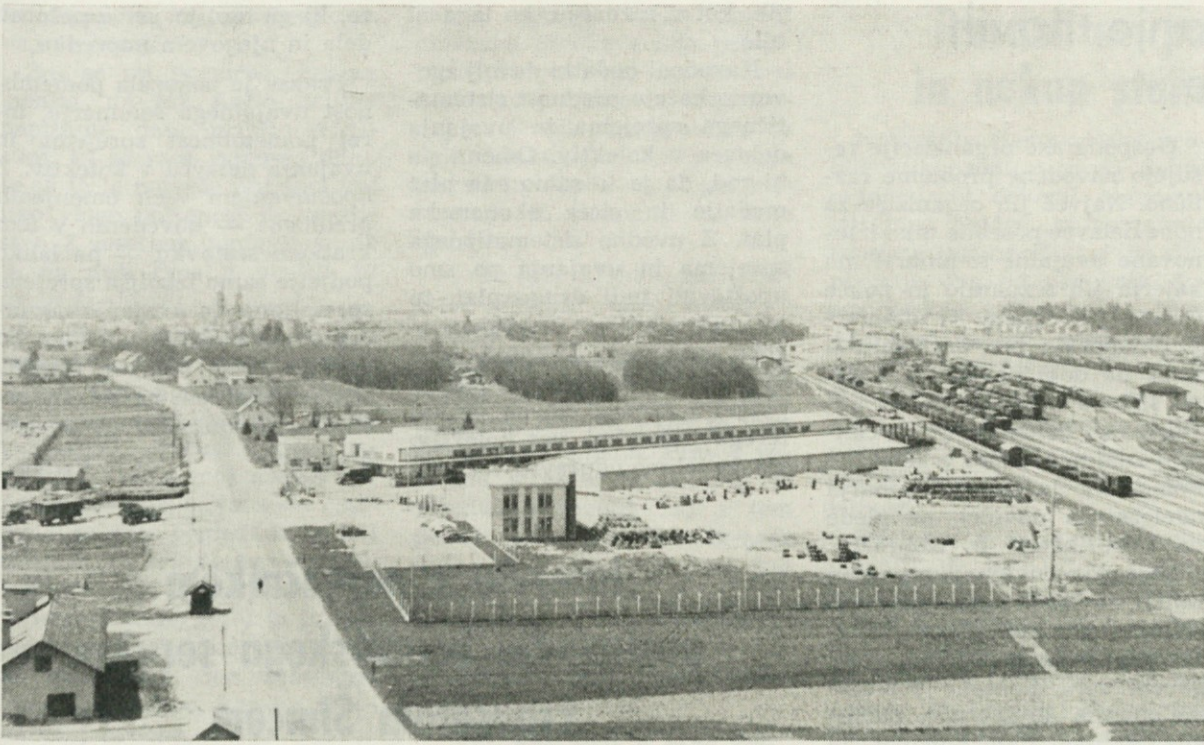
Člani kolektiva se zelo zanimajo za odločitve delavskega sveta, zlasti tisti, ki nimajo poleg službe še kakšnega koščka zemlje in je torej njihova usoda tesno povezana z uspešnim poslovanjem podjetja. Zaradi dela v izmenah pa je težko dobiti vse člane ob isti uri, tako da morajo člani delavskega sveta tudi po dvakrat pojasnjevati sklepe, ki so bili sprejeti.

— *No, morda sva se malce preveč zadržala pri delu delavskega sveta podjetja; vendar so prav delavski sveti bistvo samoupravljanja, ki bo imelo v maju svoj kongres v Sarajevu. — Tov. Pelikan, če se vrneva h kongresu, ali nam lahko poveste, kakšni občutki vas v sedanjem obdobju stabilizacije in ustavnih amandmajev prevevajo v zvezi s kongresom? Ali*

Komandant tov. Ivan Leban se meseca maja 1945 v Ziljski dolini (Malešče pri Beljaku) pogovarja z angleškim oficirjem o zasedbi področja po enotah NOV

Pogled na desno polovico skladišča Zalogo za novo upravno zgradbo

ste v stiku z drugimi delegati? Ali nameravate na kongresu razpravljati?

Upam, da bo kongres odgovoril na najbolj nujna vprašanja sedanjega gospodarskega položaja, saj odlašati ni mogoče. Delavski razred bo imel priložnost povedati svoje zahteve in stališča, kako naj se pri nas gospodari, da ne bo kar naprej žrtev posledic nepremišljenih ukrepov in brezglavega investiranja. Gospodarstvo je treba utrditi, a ne z resolucijami, marveč z doslednim in discipliniranim izvajanjem znanih in sprejetih načel. Glede povezave z drugimi delegati lahko povem, da so sindikati sklicali že več sestankov z delegati, na katerih smo se spoznali in dogovorili o skupnih stališčih. Razdelili smo si tudi teme, o katerih se bo na kongresu razpravljalo, saj smatramo, da lahko z izkušnjami, ki smo si jih v Sloveniji pridobili, v marsičem pripomoremo pri razjasnitvi stališč. Osebnost na kongresu ne bom razpravljal, razen če ne pride do česa nepredvidenega. Delegatov bo več kot 2000 in če bi vsak razpravljal... Pač pa bom sodeloval v delu ene od komisij.

— V pripravi za kongres so sindikati organizirali nekaj tako imenovanih »okroglih miz«. Ali ste kot predstavnik podjetja sodelovali v tej obliki priprav?

»Okrogle mize«, pri katerih bi sodeloval kot zastopnik Petrola, nismo imeli; zdaj pa je že bolj malo časa za to.

— Delegati ste dobili tudi posebno gradivo za kongres. Ali ste ga že utegnili pregledati oziroma prebrati?

Tega gradiva je kar precej in priznati moram, da ga še nisem utegnil preštudirati do podrobnosti.

— Ali nam lahko poveste, kateri del gradiva se vam zdi najbolj zanimiv — vsaj po prvem pregledu?

Nedvomno so zelo zanimive samoupravljaljske izkušnje raznih podjetij, ki bodo lahko velika opora tudi drugim pri iskanju najboljših rešitev za lastne probleme.

— Trenutno je zelo pereče vprašanje samoupravnega dogovarjanja v zvezi z osebnimi dohodki. Ali bodo samoupravni dogovori prizadeli izplačila v našem podjetju?

Upam, da ne, saj nismo glede tega nikoli pretiravali. Tudi

glede razponov se nam ni treba nič sramovati: razmerje približno 1:4, kolikor znaša pri nas, je v primeri z 1:7 in več, kolikor znaša pri drugih, zelo sprejemljivo in mu ne more nihče v kolektivu ničesar očitati. — V zvezi s stabilizacijo pa naj povem, da je naš kolektiv — tako kot vsi drugi delovni kolektivi — zelo zainteresiran za to, da se gibanja umirijo in ustalijo, saj lahko le v takem vzdušju normalno planiraš in redno posluješ.

— In kakšna je po vašem mnenju pot do stabilizacije?

Samo v spoštovanju zakonov, dogovorov in normalni rasti gospodarstva. Sedaj pa imamo primer, da tisti, ki zakone spoštuje, navadno potegne krajši konec.

— Vidimo, da je kar precej podjetij in kolektivov, ki ne spoštujejo teh načel in da je vlada včasih brez moči pred različnimi političnimi pritiski.

Vlada je odgovorna toliko, kolikor ne izvaja stroge kontrole nad takim poslovanjem in ne kaznuje kršiteljev zakonov, za kar pa ima vsa pooblastila. Prav tako ne bi smela nasediti očitkom glede šovinizma, ki so

brž na ustih tistih, ki iščejo opravičila za neposlovne odločitve.

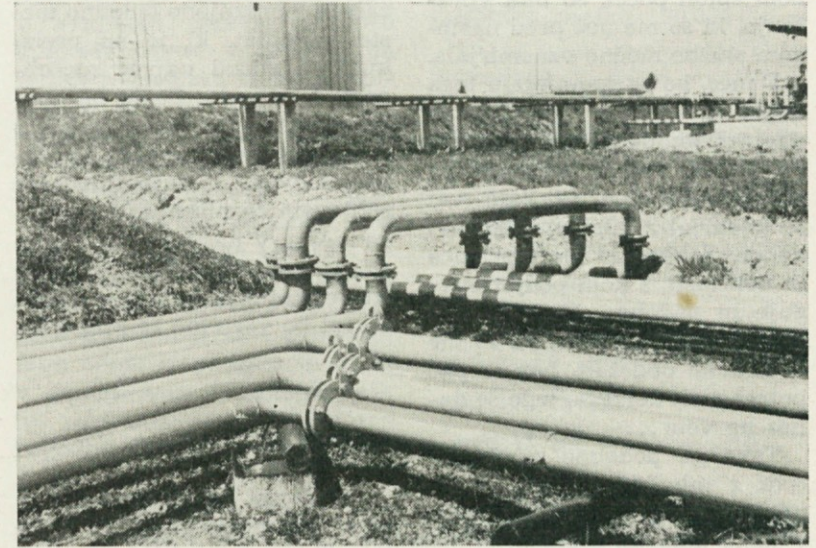
— Kako je po vašem mnenju z odgovornostjo delavskih svetov?

Delavski sveti so odgovorni kolektivno, predvsem moralno. Pač pa bi morali biti predlogi strokovnjakov — ali skupin strokovnjakov, npr. kolegija — podpisani, tako da bi se vedelo,

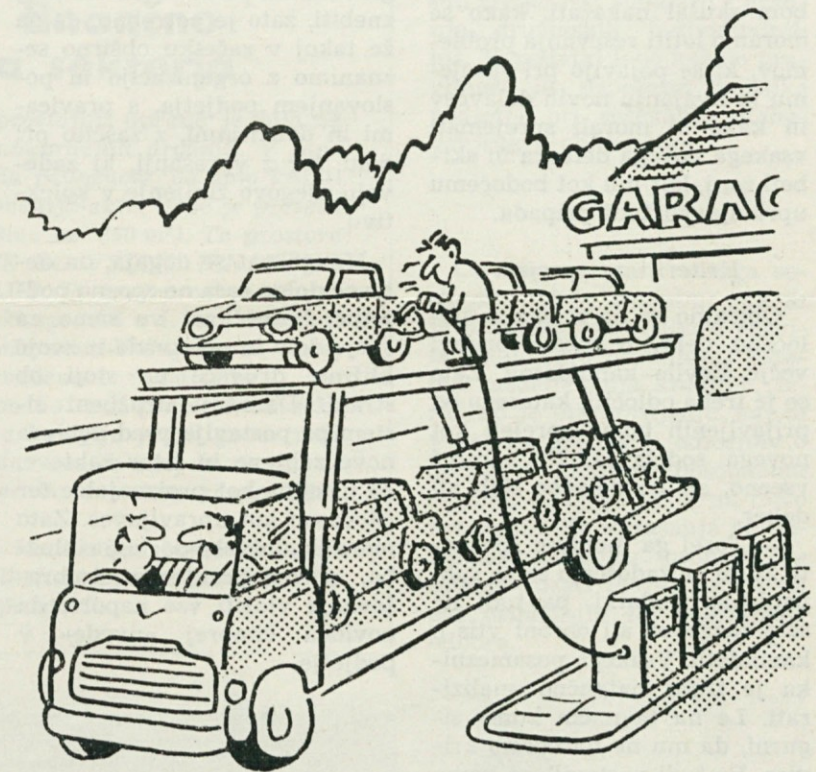
kdo je predlagal ukrepe, ki so se pozneje pokazali za škodljive.

— Tov. Pelikan, hvala za izčrpni pogovor! Kaj bi povedali za konec?

Nič posebnega; izrazil bi le željo, da bi bil ves naš trud, ki ga vlagamo v to vrsto dejavnosti, poplačan z rezultati v osebni in družbeni standardu.

Simfonija cevi v skladišču Zalogo: koliko bencina je že steklo po njih?

Ta pa potrebuje nekaj časa, da napolni tank!

Lani dograjena upravna zgradba poslovne enote Zalogo

Precej hitro ste vozili. Ali morate prav tako hitro zavirati?

Sprejem, spremljanje in uvajanje novih delavcev v podjetje

Spominjam se dneva, ko sem prvič prišel v službo. Nikogar, razen enega tovariša, nisem poznal. Nelagodno mi je bilo in srce mi je pospešeno bilo. Kaj me čaka na delovnem mestu, kako se bom vživel, kako bom opravil preizkusno dobo, kaj bom sploh počel, so bila vprašanja, ki so me noč pred nastopom službe močno vznemirjala.

Danes, ko se spominjam tega dogodka, lahko pravzaprav ugotavljam, da ni bilo tako hudo. Znašel sem se, pomagal pa mi skorajda ni nihče. Sam sem se ukvarjal z mislijo, kako naj delam, kakšne so moje pravice in dolžnosti, s kom podjetje trguje in podobno. Če so bili z menoj zadovoljni, ali pa so me enostavno obdržali, ker so pač potrebovali delavca, tega še danes ne vem...

Tako ali podobno se dogaja tudi z mladimi ljudmi, ki se prvič zaposlijo, ki prvič pridejo v neko delovno sredino.

Te ugotovitve so me napeljele na misel, da osvetlim problem sprejema, spremljanja in uvajanja novih delavcev v podjetje.

S tem kratkim sestavkom bom skušal nakazati, kako se moramo lotiti reševanja problemov, ki se pojavijo pri sprejemu in uvajanju novih delavcev in kako bi morali sprejemati vsakega novega delavca in skrbeti zanj, kar mu kot bodočemu upravljavcu tudi pripada.

Kriteriji za sprejem

Običajno se na razpis za določeno delovno mesto prijavi večje število kandidatov. Zato se je treba odločiti, katerega od prijavljenih bomo sprejeli kot novega sodelavca. Ni namreč vseeno, ali bo delavec slab ali dober.

— Torej ga moramo spoznati. Za to ne zadoščajo samo suhi papirnati podatki, pa tudi ne sam razgovor ali osebni vtis o kandidatu. Vsakega posameznika je treba natančno analizirati. Le na ta način bomo sigurni, da mu ne naredimo krivice. Pa tudi postavili ga bomo na delovno mesto, za katero ima največ sposobnosti.

Kaj naj obsega analiza kandidatov, oziroma katere faze prihajajo pri sprejemu v poslovanje, odloča kadrovska-socialna služba. S tem pa mora soglašati SDE ter samoupravni organ podjetja. Potrebno je tudi upoštevati predloge ter želje dotičnega vodje sektorja, komur bo predvidoma kandidat razporejen.

Vsekakor pa je nujno, da gre kandidat — preden ga SDE sprejme v podjetje — skozi naslednje faze:

- predhodni razgovor
- ugotovitev socialnega stanja
- zdravniški pregled
- psihološki pregled
- praktični strokovni preizkus
- končni razgovor.

Kadrovska-socialna služba mora na podlagi rezultatov analize izdelati za svet PE zaključno oceno o kandidatu. Ocena vsebuje vse podatke, ki

jih ugotovimo pri posamezniku in sicer podatke o zdravniškem in psihološkem pregledu, o praktičnem strokovnem preizkusu, socialne podatke ter podatke, ki jih dobimo ob razgovoru s kandidatom.

Tako — odločili smo se, da zasede izpraznjeno delovno mesto kandidat, ki je na preizkusni pokazal največ sposobnosti in znanja. Če je bil preizkus dosledno izveden, lahko z zanesljivostjo trdimo, da smo izbrali človeka, ki najbolj ustreza zahtevam razpisanega delovnega mesta. V nasprotnem primeru pa bodo posledice napačne izbire kaj kmalu vidne. Toda takrat bo verjetno že prepozno.

Uvajanje in spremljanje novih delavcev v času preizkusne dobe

Po vstopu v podjetje se mora delavec čimprej uvesti v kolektiv. To pomeni, da se mora vživeti v delo podjetja in se zlit v delovno skupino v kolektivno enoto. Delavec-novinec ima na začetku močan občutek podrejenosti in negotovosti. Tega občutka pa se mora čimprej znebiti, zato je potrebno, da ga že takoj v začetku obširno seznanimo z organizacijo in poslovanjem podjetja, s pravicami in dolžnostmi, z zaščito pri delu, ter z vprašanji, ki zadevajo njegovo življenje v kolektivu.

Mnogokrat se dogaja, da delavec dolgo časa ne spozna podjetja. Največkrat ve samo za svoje delo in proizvode iz svoje bližine, drugače pa stoji ob strani. Današnji družbeni sistem pa postavlja pred delavca nove zahteve in sicer zahteve, da nastopa kot proizvajalec ter istočasno kot upravljavec. Zato mora kadrovska-socialna služba, oziroma center za izobraževanje vložiti vse napore, da novince čimprej »uvede« v podjetje.

Gospodarske organizacije rešujejo navedene probleme različno. Največ jih organizira za nove delavce posebne tako imenovane uvajalne seminarje, na katerih jih seznanijo in pouče o vsem potrebnem. Ti seminarji pa morajo biti organizirani tako, da dobi novinec primerno sliko o podjetju, da se navduši nad delom in da se čimprej znajde in vživi v kolektiv. Pomembno je, da se seminarja udeležijo vsi novinci, ne glede na kvalifikacijo in izobrazbo.

Istočasno z uvajanjem pa moramo novince tudi opazovati oziroma kontrolirati ter beležiti uspehe in neuspehe v njegovem delu. Le tako pridemo do povsem objektivnih podatkov, ki nam dajo odgovor na vprašanje, ali delavec ustreza za določeno delovno mesto ali ne. Preizkusna doba pa s tem dobi svoj pravi pomen.

Prednosti sistematičnega sprejema in uvajanja delavcev v kolektiv so nesporne. Poskusi, ki so bili izvedeni v nekaterih podjetjih, to trditev potrjujejo.

Tako je npr. v nekem večjem podjetju znašala fluktuacija delavcev v času preizkusne dobe, ko je bil izveden uvajalni seminar, 40 novih delavcev. V istem podjetju naslednje leto ni bilo urejenega uvajanja in spremljanja delavcev v kolektiv, iz podjetja pa je odšlo 76 novih delavcev.

Dokaj zgovoren je tudi podatek, da je bilo v letu, ko ni bilo uvajalnih seminarjev in ni bilo urejenega spremljanja in uvajanja delavcev v kolektiv, 28 % več nesreč pri delu kot pri sistematičnem uvajanju v kolektiv.

Nadalje je zanimiv tudi podatek, da je bilo v podjetju, kjer je bil uveden uvajalni seminar, neprimerno manj pritožb, ki zadevajo delovno razmerje in manj okvar na stro-

jih, kot v razdobju, ko tega ni bilo.

Navedeni podatki dovolj zgovorno kažejo prednost sistematičnega sprejema in uvajanja delavca v kolektiv. Omenil pa bi rad, da je to samo ena plat medalje in sicer ekonomska plat. Z uvedbo sistematičnega sprejema in uvajanja pa smo upoštevali tudi drugo plat, to je, upoštevali smo človeka, njegovo osebnost. Dokazali smo mu, da ni le delovna sila v podjetju, temveč človek, za katerega se zanima ves kolektiv, ter da želimo odpraviti vse ovi-

re, ki ga motijo pri uspešnosti dela in njegovem napredku.

Praksa je pokazala pomembnost uvajalnega seminarja, torej pomembnost sprejema in uvajanja delavca v kolektiv. Z upoštevanjem vseh omenjenih predlogov — navedenih v tem kratkem sestavku — pa lahko podjetje samo izboljša sprejem, spremljanje in uvajanje novincev v novo okolje. Le tako bo doseglo večje delovne uspehe, samim delavcem pa bo omogočilo večjo duševno in telesno blaginjo.

Križan

Intervju s pomočnikom poslovodje bencinskega servisa Francetom Šimcem

Tokrat smo vam pripravili intervju s pomočnikom poslovodje bencinskega servisa Petrol Vič, Tržaška 44, tov. Francetom Šimcem, ki je brez premišljevanja ustregel naši želji, da popestrimo časopis.

— Koliko časa ste že pomočnik poslovodje na tem servisu?

Pomočnik poslovodje sem že sedem let.

— Vaša organizacijska enota dobi pri točkovanju, ki je vsake tri mesece enkrat, skoraj vedno sto točk. Kaj menite, tov. Šimc, kdo ima največ zasluge za to?

Veliko zasluge za to ima vsekakor naš poslovodja Franc Bricelj, vendar pa menim, da je vsak član kolektiva pri tej črpalki prispeval svoj delež. Hočem reči, da tudi najboljši šef ne bi mogel doseči takega uspeha, če ne bi imel takih delavcev, kakršni so na naši črpalki.

— Ste zadovoljni s svojimi prodajalci?

Vsi, brez izjeme, se ravna po mojih navodilih in me upoštevajo. Zelo sem zadovoljen z njimi in si želim, da bi te prodajalce imel še naprej. Mislim,

da med nami ne vladajo samo delovni odnosi, ampak nas veže nekaj trdnjše — prijateljstvo!

— Tov. Šilar je dejal, da se mu zdi razlika med osebnimi dohodki prodajalcev I., II. in III. vrste premajhna, saj znaša ta razlika komaj 25.000 starih dinarjev. Se strinjate z njim?

Ne, ne strinjam se z njim. Menim, da ni razlika prav nič premajhna!

— Zakaj ste tega mnenja, tov. Šimc? Mi lahko to razložite, prosim?!

Tov. upravnik je upošteval pri svojem odgovoru le eno plat dela prodajalcev. Menim, da je pri tem mislil na razliko v znanju prodajalcev. Res je, da prodajalec I. zna veliko več, kot prodajalec III., opravljata pa skoraj vedno enako delo.

— Torej se vam zdi razlika primerna?

Razlike v osebnih dohodkih se mi zdijo primerne, mislim pa, da bi morali biti večji, saj je to delo zelo naporno in zahteva od vsakega člana našega kolektiva maksimalno prizadevnost pri delu.

— Prodajalci se bolj ali manj pogosto menjavajo. Vas to moti?

Seveda. Mladega in neizkušena prodajalca je treba nadzorovati, ga učiti, vendar je to precej težko, saj imam dela čez glavo. Moram paziti na to, da streže po pravilih, pa še administracije se mladi le počasi naučijo in lahko z eno samo napako napravijo dela za eno uro po končanem delovnem času tistega dne.

— Ali imate na vaši črpalki dovolj delovne sile?

Za postrežbo imamo v glavnem dovolj ljudi, za administrativne zadeve pa se mi zdi, da bi potrebovali še enega.

— Pa nam povejte nekaj o sezonskih prodajalcih?!

Sezonski prodajalci so največkrat študentje ali dijaki, ki si z delom na črpalkah zaslužijo denar za delno uresničitev svojih želja. Večinoma so to dobri fantje, pridni so in veseli je z njimi delati, so pa tudi taki, o katerih pa ne bi mogel povedati kaj dobrega.

— Tov. Šimc, o skupni napitnici je bilo že veliko povedano. Se vam zdi, da je skup-

Bencinski servis na Tržaški cesti v Ljubljani, kjer se je odvijal objavljeni pogovor

na napitnina najpravičnejša in najustreznejša?

Zdi se mi pravična, čeprav menim, da tak način delitve napitnine daje priložnost tistim, ki se radi izognejo delu, če je to le mogoče. Tu igra veliko vlogo poštenost in tovarišstvo. Z veseljem ugotavljam, da je na naši črpalki prvega in drugega dovolj.

— Kaj vas pri delu najbolj razjezi?

Rad dam nasvet stranki, če me prosi zanj, vendar si pa velikokrat opečem prste, saj stranka vzame moj nasvet kot podcenjevanje. Namesto zahvale te grdo pogleda in še kaj zabrusi. To, vidite, me razjezi. V slabo voljo pri delu me spravi tudi strankin teror in prepogosta kontrola gum. Niso redki tisti, vsak dan zahtevajo kontrolo zračnic, kar pa seveda ni potrebno.

— Menite, da je vaš bencinski servis dovolj založen z najrazličnejšim blagom?

Seveda!

— Imate kakšno željo v zvezi z delom?

Želim, da bi v našem delu še naprej prevladovalo prijateljsko vzdušje, saj je jasno, da imaš v prijateljskem krogu veliko večje veselje do dela in celemu kolektivu tudi bolj koristiš!

— Bi še sami radi kaj pripomnili?

Samo glede naših oblek. Vzemimo na primer, da dobimo pošiljko nekega goriva. Pri tem se kaj rado zgodi, da se prodajalec umaže, ali pa umaže svojo uniformo pri plezanju na cisterno. Pol ure po odhodu cisterne pa pride ocenjevalec, ki

potem »zbiže« točko zaradi umazane obleke enega prodajalca! Še pred pol ure je imel uniformo popolnoma čisto, sedaj pa je bil nepripravljen za delo. Mislim, da bi kaj takega morali upoštevati tudi pri točkovanju in pomisliti na take slučaje.

— Vi bolj ali manj tudi strežete. Povejte nam nekaj o strankah!

Nekatere naše stranke so precej razvajene, zelo nas podcenjujejo itd. Na srečo so take stranke v manjšini. Prav z veseljem strežem stranki, ki je vljudna z menoj, saj s tem pokaže, da spoštuje nas in naše delo, ki pa je vse prej kot lahko!

Ciril Gale

Tov. Ciril Gale je avtor tudi dveh karikatur »Brez besed«, ki ju objavljamo spodaj.

Razdelitev posojil za gradnjo in nakup stanovanj v letu 1971

Reševanje stanovanjske problematike sodi v vsaki dobro organizirani delovni organizaciji med naloge, ki zahtevajo posebno pozornost, saj je stanovanje ena od osnovnih dobrin vsakega posameznika. Urejeno stanovanjsko vprašanje po eni strani izboljšuje življenjski standard posameznika, saj pomeni urejeno družinsko življenje; po drugi strani pa neposredno izboljšuje delovno storilnost.

Že takoj v začetku je treba omeniti, da je politika našega podjetja pri reševanju stanovanjske problematike usmerjena predvsem k dodeljevanju kreditov za gradnjo, oziroma nakup stanovanj. Dolgoletna praksa je namreč pokazala, da je to najprimernejši način nudenja pomoči delavcem, ki si želijo ustvariti lasten dom. Ta pomoč seveda ni primerna za reševanje stanovanjskega vprašanja socialno šibkih članov kolektiva. Zato rešujemo ta vprašanja na edino možni način: namreč z dodelitvijo stanovanj.

Zanimanje za kredite za gradnjo stanovanjskih hiš in nakup stanovanj je pri naših delavcih izredno veliko. Želja, ustvariti si lasten dom, je vsako leto večja. Tako je samo letos 136 članov kolektiva vložilo prošnjo za kredite za gradnjo, oziroma nakup stanovanj v skupnem znesku 5,817.000 dinarjev. Odveč je govoriti, da je imela kreditna komisija polne roke dela, saj je morala vsako prošnjo temeljito proučiti in — ob upoštevanju pravilnika o dodeljevanju posojil — odločiti tako, da čim ugodneje reši prosilčevo prošnjo. Omeniti je treba, da je kreditna komisija upoštevala predvsem tiste prosilce, katerim je že v preteklih letih odobrila posojila in so že v končni fazi gradnje lastnih hiš, oziroma imajo sklenjene pogodbe z gradbenimi podjetji za nakup stanovanj in so v ta namen vložili tudi svoja sredstva. Komisija je menila, da mora tem prosilcem omogočiti dokončno dograditev, oziroma nakup stanovanja, ker bi v nasprotnem primeru vsako odla-

šanje pripeljalo do zastoja v gradnji, oziroma zvišanja cene stanovanja.

Ob upoštevanju zgoraj navedenih kriterijev je kreditna komisija sestavila predlog in ga dala v odobritev poslovnemu odboru podjetja. Poslovni odbor je prošnje posamezno pregledal in dodelil 79 članom kredit v skupnem znesku 1,795.000 dinarjev, 13 prosilcem pa je odobril kratkoročni kredit v skupnem znesku 109.000 din.

Da bi imeli popolnejšo sliko o prosilcih, ki želijo posojilo za gradnjo, oziroma nakup stanovanj, si oglejmo naslednjo razpredelnico:

Zaposleni pri podjetju	Število prosilcev
od 4—6 let	75
od 6—8 let	25
od 8—10 let	10
od 10—15 let	12
nad 15 let	10

Navedeni podatki dovolj zgovorno kažejo, da je nad 75% prosilcev, ki si želijo ustvariti lasten dom, šele kratek čas pri našem podjetju. Starejši delavci imajo stanovanjsko vprašanje v večini primerov zadovoljivo rešeno. Želijo pa si izboljšati življenjski standard z gradnjo družinskih individualnih hiš. Ti podatki lepo kažejo pravilnost in uspešnost politike podjetja pri reševanju stanovanjske problematike.

Preselitev finančno računskega sektorja

O problemu poslovnih prostorov uprave je bilo že večkrat razpravljano na samoupravnih organih. V lanskem letu se nam je ponudila priložnost, da smo kupili poslovne prostore uprave Slovenija-avto, ki se je preselil v svoje nove prostore (površina ca. 340 m²). Te prostore smo preuredili in vanje SE BO VSELIL FINANČNO RAČUNSKI SEKTOR UPRAVE. Ti novi prostori se nahajajo v poslovno stanovanjski zgradbi v 1. in delno tudi v 2. nadstropju (vogal Prešernova-Vošnjakova — glej fotografijo). Preselitev bo izvedena 1. maja letos.

Posledica te preselitve pa bo tudi premestitev sektorjev in služb na upravi. Na kolegiju je bil govor tudi o reorganizaciji uprave, vendar vas za zdaj še ne moremo natančno informirati, ker bodo o tem razpravljali tudi samoupravni organi.

V eni izmed prihodnjih števil vas bomo obvestili tudi o novih telefonskih številkah na upravi in v finančno računskem sektorju v novih prostorih.

Ob koncu tega kratkega sestavka naj še omenimo, da se je na poslovnem odboru razvila diskusija o pravilnosti sistema razdeljevanja kreditov. Izraženo je bilo mišljenje, naj bi v bodoče prepustili odločitev o dodelitvi kreditov posebnemu organu, ki bi ga za to na novo ustanovili. Ta vprašanja bo potrebno temeljito proučiti — prediskutirati in jih podati na eni prihodnjih sej poslovnega odbora.

A. K.

Za bencinskim servisom na Prešernovi cesti v Ljubljani vidimo poslovno stanovanjsko stavbo, kamor se bo maja preselil naš finančno računski sektor

Uporaba in vzdrževanje ročnih gasilnih aparatov na suho gašenje

(tj. S aparatov ali aparatov na prah)

Gasilni aparati na suho gašenje so zelo učinkovite naprave za gašenje začetnih požarov naftnih derivatov, kakor tudi električnih naprav nizke in visoke napetosti pod tokom.

Poznamo celo vrsto S aparatov, od S 0,5 kg, ki vsebuje 0,5 kg prahu, do S 250, ki je že v izvedbi kot prikolica, katero priklopimo na avto in vsebuje 250 kg prahu.

Naše podjetje ima v uporabi predvsem aparate na prah S 2 ali 3 kg. V kabinah cistern in tovornjakov, ki prevažajo vnetljive tekočine, imamo S 6 ali S 9, montirane na šasijah avtomobilskih cistern. Poleg tega se aparati S 6 in S 9 nahajajo na bencinskih črpalkah in skladiščih in predstavljajo eno najpomembnejših orožij za boj proti ognju na teh objektih. Na večjih skladiščih, v rafineriji Maribor ter instalaciji Srmin pa imamo poleg že omenjenih S aparatov vedno v pripravljenosti tudi aparate S 50 in S 100.

Vsi zgoraj omenjeni aparati pa morajo biti primerno vzdrževani in vedno kontrolirani, če želimo, da nam bodo v primeru potrebe tudi služili za uspešno gašenje požarov.

Veliko delavcev, zaposlenih na naših servisih, se ne zaveda, kako pomembno je, da je gasilni aparat vedno pripravljen za uporabo. Požari motornih vozil so skoraj vsakodnevni primeri na naših servisih in kolikor se nam pravočasno ne posreči pogasiti požar, lahko pride do prave katastrofe, ki lahko terja tudi človeška življenja.

Za danes se bomo omejili na aparat S 6. To je gasilni aparat na suho gašenje, ki vsebuje 6 kg prahu in je obenem tudi najbolj razširjen aparat na naših objektih.

Imamo dve vrsti aparatov S 6.

Starejši tip:

birani, ker je s tem omogočena tudi kontrola uporabnosti, najprej odtrgamo plombo in izvlečemo varovalko, ki preprečuje, da aparat ne bi nenamerno detoniral ob neprevidnem ravnanju. Nato osvobodimo ročnik in močno pritismo na ročaj aparata, ki je prek vzvoda povezan z iglo; ta sprosti CO₂, ki se nahaja v jeklenki v notranjosti aparata. *Brž ko začutimo, da je igla prebodla membrano na jeklenki s CO₂, ročaj izpustimo in počakamo 2—3 sekunde.* S ponovnim pritiskom na ročaj aparata in usmeritvijo ročnika nekaj cm nad gorečo površino, lahko začnemo z gašenjem.

Zapomnite si:

Domet aparata je 5 in 7 m. Vedno gasimo v smeri vetra. Gasimo začetne požare, lahko tudi električne instalacije pod tokom. Curka prahu nikoli ne usmerimo direktno v goreč predmet, temveč tik nad gorečo površino, da ne povečamo ognja. *Aparat je samo za enkratno uporabo in ga je treba takoj po uporabi poslati v polnjenje.* Ne pozabite, da je treba na ročaj pritisniti dvakrat. Prvič kratko, počakamo 2—3 sekunde in ob ponovnem pritisku na ročaj lahko uspešno gasimo. Z večjim ali manjšim pritiskom na ročico kontroliramo domet prahu. Seveda se tu pojavi

Dvakrat letno je potreben temeljit pregled celega aparata (Pravilnik o varstvu pri delu in požarnem varstvu iz leta 1969 in dodatna Navodila za vzdrževanje S aparatov).

Naslednja stvar je pretresanje gasilnega aparata. Zaradi vibracij, ki nastajajo na servisih in drugih objektih, kjer teče v bližini močan promet, se prah v aparatu močno seseda in sčasoma strdi. *Zato si zapomni: Vsaj 1—2-krat tedensko je treba aparat na prah po nekajkrat obrniti, tako da se vsebina prahu zopet zrahlja.* Ko aparat obrnemo, se mora slišati, da se vsebina prahu premakne iz ene strani na drugo. Kolikor ne zaznate, da se je vsebina prahu prelila, je treba aparat odpreti in pregledati, ali je prah strjen. Pregled aparata je treba izvršiti v suhem prostoru, kjer ni vlage, ali v lepem sončnem vremenu, sicer lahko vsebina prahu ob stiku z vlago postane neuporabna in s tem tudi aparat.

Aparate na suho gašenje (S aparate) ne smemo nikoli postavljati na sonce, ker se CO₂ v notranji jeklenki preveč segreje in s tem se nam močno poveča pritisk, ki lahko sam aktivira aparat. Aparat tedaj ni več uporaben.

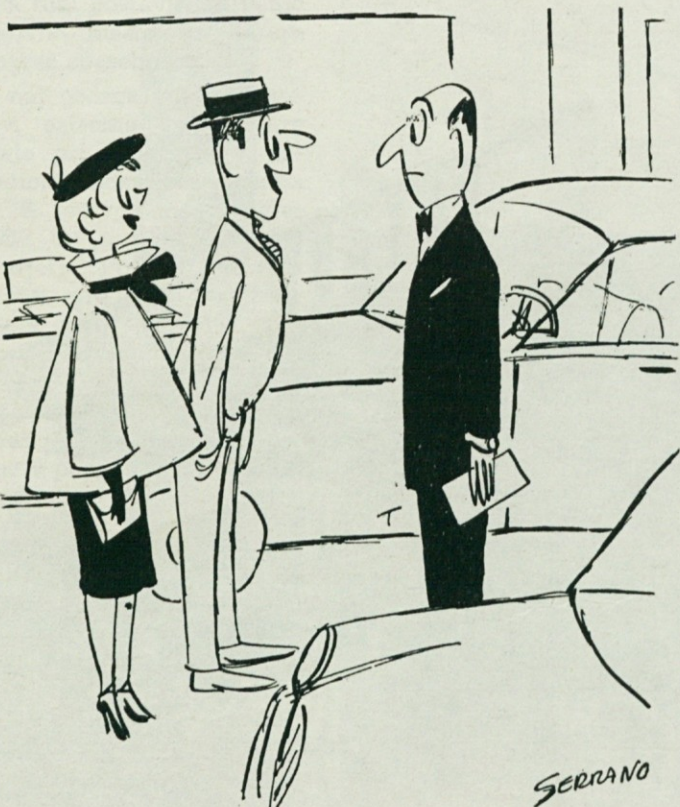
Tovarna Pastor iz Zagreba je pred dobrim mesecem poslala v promet tudi novi aparat S 6 (in ostale tipe).

Ti in tvoja blesteča ideja za ples v maskah!

Lenart, tvoj voz so že zdavnaj odpeljali!

Avta sicer ne moreva kupiti, zanimava se za to bolj zaradi sestave družinskega proračuna

Aparat S 6 je izdelek tovarne Pastor, Zagreb.

Kako aparat aktiviramo

Ker so vsi aparati plombirani ali vsaj naj bi bili plom-

problem, ali je bil aparat pravilno negovan?

Negovanje gasilnega aparata: Za pravilno in učinkovito delovanje gasilnega aparata je potrebno tudi redno vzdrževanje in nega gasilnega aparata.

Aparat se razlikuje od prej omenjenega tipa S 6 aparata s tem, da ga aktiviramo samo z enkratnim pritiskom na ročaj, ki istočasno služi tudi za nošenje aparata. Gasilni aparat je opremljen z ročnikom, ki ima na koncu ročnik z zapiralnim ventilom, s katerim reguliramo domet prahu. Vzdrževanje, nega in uporaba ter serviranje tega aparata so enaki kot pri starejšem tipu S 6 aparata. Prednost tega aparata je v tem, da brž ko izvlečemo varovalo pod ročajem, s pritiskom na ročaj aparat aktiviramo. Ni treba dvakrat pritisniti na ročaj kot pri starejšem tipu aparata. Z ročnikom usmerimo curek prahu, z zapiralnim ventilom na koncu ročnika, katerega držimo

Predpisi proizvajalcev avtomobilov o uporabi motornih olj

Ob prevzemu novega avtomobila dobi vsak lastnik avtomobila tudi knjižico z navodili za uporabo in vzdrževanje. Poleg natančnih navodil o namestu posameznih gumbov na armaturni plošči, o uporabi dvigalke in drugih naprav v avtomobilu, je v knjižici tudi nekaj napotkov o mazanju in vzdrževanju. Pri uvoženih vozilih proizvajalci v knjižici predpišejo nekaj vrst motornih olj in drugih maziv različnih inozemskih proizvajalcev. Nekatere tovarne avtomobilov pa za svoja vozila predpisujejo izključno le maziva enega proizvajalca. Zato je marsikateri naš avtomobilist zaskrbljen, če v knjižici njegovega vozila navedenega maziva ni mogoče dobiti.

Bencinski servisi PETROL nudijo sorazmerno bogato izbiro vseh, v Evropi najbolj razširjenih znamk motornih olj (Agip, BP, Esso, Oljo Fiat, Mobil, Shell, Total, Valvoline), vendar se včasih zgodi, da zahtevane znamke in vrste olja ni na razpolago. Tedaj se pojavijo naslednja vprašanja:

— ali je potrebno motor izprati s čistilnim oljem ob prehodu z ene znamke motornega olja na drugo, ki je v knjižici s tovarniškimi navodili tudi predpisana kot enakovredna, — ali bo prišlo do težav pri obratovanju ali celo do obrabe motorja, če ne bo uporabljeno motorno olje, ki ga proizvajalec avtomobila izključno predpisuje, in

— ali smemo uporabljati motorna olja domačih proizvajalcev za uvožene avtomobile?

Pravilni odgovori na ta vprašanja so takšni:

Izpiranje motorja s čistilnim oljem je priporočljivo in nujno potrebno samo ob prehodu z manj detergentnega motornega olja na bolj detergentno. Detergentnostna stopnja motornih olj različnih proizvajalcev, ki so v knjižici z obratovalnimi navodili naštetja kot enakovredna, je običajno vedno enaka, in zato izpiranje motorja ni potrebno. Kljub temu pa ni odveč vsakih 20.000 do 30.000 prevoženih kilometrov notranjost motorja izprati s čistilnim oljem. Čistilno olje namreč vsebuje veliko količino detergentov (mnogo več kot motorno

v roki, pa reguliramo njegov domet.

POZOR: Preden aktivirate aparat, malo stisnite zapiralno ročico na ročniku (kot pri aparatu S 8), sicer se ročnik ob nenadnem vdoru prahu vanj lahko zamaši; s tem postane aparat neuporaben.

Slaba stran aparata je, da je ročnik izdelan iz plastike in moramo biti z rokovanjem skrajno previdni, da ga ne poškodujemo.

Prihodnjič se bomo pomenili o uporabi, negi in delovanju aparatov na peno, ki je prav tako eno naših pomembnih sredstev v boju z ognjenimi zublji.

Ing. Tomaž Rozman

olje) in zato odstrani z notranjih sten valjev motorja tudi morebitno nesnago, ki jo motorno olje ni odstranilo.

Pogosto se dogaja, da na novih motorjih ni označena znamka motornega olja, s katerim je bil motor napolnjen v tovarni. Zato so lastniki vseh novih vozil mnenja, da je treba nov motor izprati s čistilnim oljem in ga nato napolniti z enim od predpisanih olj. Vendar pa izpiranje v tem primeru ni potrebno, saj čistilno olje nima kaj očistiti. Motor je namreč nov in v njem ni ostankov, ki naj bi jih čistilno olje raztopilo in odstranilo iz motorja. V takšnih primerih torej zadoštuje, če neznano motorno olje izpustimo in ga nadomestimo z enim od predpisanih, za katerega smo sočasno tudi gotovi, da ga bo mogoče dobiti tudi pri naslednjih menjavah motornega olja.

Nekateri proizvajalci avtomobilov zahtevajo, da se za njihove motorje uporablja samo in vedno le predpisano olje. Peugeot zahteva uporabo Esso olj, Citroën zahteva olja znamke Total, Simca se je odločila samo za Shell itd. Omenjene

Mazanje motornih koles in mopedov

Motorna kolesa in mopede v večini primerov poganjajo dvotaktni motorji, ki se od 4-taktnih motorjev ločijo po načinu delovanja in po načinu mazanja. Dvotaktni motorje mažemo z oljem, ki je v predpisanim odstotku že primešano gorivu. Vprašanje, ki se ob tem pojavlja, je: katero olje je za mazanje dvotaktnih motorjev najprimernejše?

Pri dvotaktnih motorjih prihaja olje v notranjost motorja razpršeno v zmesi skupaj z gorivom in zrakom. V motorju prihaja v stik z drsnimi deli (ležaj glavne grede, puša batnega sornika, steni valja in bata), na katere se odseda in tvori za mazanje potrebno drsno plast. Odvečno olje zgori skupaj z gorivom v zgorevalnem prostoru.

Glede na opisano nalogo olja v dvotaktnem motorju mora biti olje izbrano tako, da učinkovito mažee torne ploskve, pri zgorevanju pa ne sme puščati ostankov, ki bi se lahko nabirali v notranjosti zgorevalnega prostora ali celo povzročili zaletenje batnih obročkov ter nastajanje laku podobnih tvorb na stenah valja in bata.

Olja za dvotaktni motorje morajo ustrezati drugim zahtevam kot olja za štiritaktni motorje in se zato od njih bistveno razlikujejo. Olja za štiritaktni motorje morajo poleg mazanja tudi izpirati notranjost motorja in zato vsebujejo posebne dodatke, ki povečujejo učinkovitost izpiranja. Ti dodatki pa v večini primerov pospešujejo nabiranje izgorkov in usedlin. Za mazanje dvotaktnih motor-

povezave proizvajalcev avtomobilov in proizvajalcev olj so le komercialnega pomena in tehnično niso utemeljena. Citroënova vozila npr. lahko namesto olj Total brez kakršnekoli škode uporabljajo kakovostno enakovredna olja drugih proizvajalcev. Vendar pa priporočamo zaradi enostavnjšega vzdrževanja (proizvajalci olj imajo namreč s servisno mrežo proizvajalcev avtomobilov dogovor, da mora biti predpisano olje na servisu vedno na razpolago), da se ravnate po predpisih proizvajalcev avtomobilov.

Za vse uvožene avtomobile lahko uporabljamo olja domačih proizvajalcev brez kakršnihkoli zadržkov. Nekateri proizvajalci avtomobilov so motorna olja jugoslovanske proizvodnje že preizkusili in jih tudi uvrstili v seznam olj, ki jih priporočajo za svoja vozila.

Predpisi proizvajalcev avtomobilov o uporabi motornih olj naj ne bodo vodilo za izbiro olja. Potrošniki — avtomobilisti imajo na servisu PETROL dovolj veliko izbiro motornih olj. Za katero znamko motornega olja se bodo odločili, je prepuščeno njim samim, pri tem pa naj podatki, ki smo jih omenili v tem sestavku in cena posameznega olja, služijo kot izhodišče.

Ing. Aleš Peternel

Kegljaški klub »Petrok«

Rodil se je neopazno, brez banketa. Nekaj posameznikov je pritegnilo svoje kolege k sodelovanju in začetek je bil tu. »Kegljaška steza št. 5« pri Kegljaškem društvu Ljubljana-Center je postala vsak četrtek po 20. uri zbirališče tistih, ki

vzdušje na tekmovanju, če gre »zares« in ne le za osebno zadovoljstvo, da se po osemurnem sedenju izmuči še fizično. Ko gre za barve ekipe in ne za barve posameznika, so vsi tekmovalci ena oseba in napake posameznika so napake vseh.

Kegljaška ekipa »Petrok« na I. športnih igrah naftne stroke v Poreču

so želeli in hoteli trenirati. Skupina se je širila, kandidatov je bilo vedno več. Tudi izbor je bil ostrejši — pa zato kvaliteta vse boljša.

Kegljanje je šport močnih mišic, trde volje in vztrajnega dela. Posebno vztrajnost je velikega pomena in prav te ni manjkalo.

Delo je bilo trdo in naporno; prvi koraki so bili negotovi in boječi. Neopazno je vsem skupaj rastla korajža in samokritičnost. Spočetka so le skrivoma opazovali rezultate sosedov s športnih stez, jih primerjali in ocenjevali. Kvaliteta je rezultat treningov; rezultat kvalitete so zmage na tekmovanjih. Toda, tudi za zmago so potrebni porazi, ker šele po porazu zraste prava športna volja in želja za dobrimi rezultati.

Ni in ne more biti vsak nastop uspeh. Kot pri drugih športih, se da tudi tukaj marsikaj prikriti z besedo »objektivne težave«. Navadno je to res le izgovor, ker je skoraj vedno in povsod gibalo vsega človek s svojimi »subjektivnimi težavami...«

Ko so se počutili dovolj sposobni, so se dogovorili za prva tekmovanja, ki so bila sicer le prestižnega pomena za posameznike. Povsem drugačno je

prenos moči izveden s kardansko gredjo pa tudi zobniški prenos na gnano kolo. Za teleskopske vilice je priporočljivo uporabljati olja z viskoznostjo SAE-20. Verigo je treba občasno očistiti z bencinom in namažati z gostim oljem npr.: PETROL Motorol SAE-50. Za mazanje zobniškega prenosa, ki prenaša moč s kardanske gredi na gnano kolo pa priporočamo uporabo masti MOBIL Epix ali PETROL Hipoidol SAE-90 (odvisno od izvedbe ohišja, v katerem je zobniški prenos).

Ing. Aleš Peternel

Delovni humor

SLABA VOLJA

— Ti, kaj pa je Tonetu, da je tako slabe volje?

— Včeraj so ga devalvirali.

— Daj no!

— Res. Na disciplinski obravnavi je dobil javni opomin!

PRAVI VZROK

— Kako to, da imaš na imenski ploščici samo priimek!

— To je pa zato, ker delam samo štiri ure.

ASOCIACIJA

— Verjameš ali ne, toda Tone me spominja na gasilni aparat S 6.

— Zakaj pa?

— Ker ga moramo skoraj vsako jutro temeljito pretesti, da se zbudi.

SLAB ZNAK

Na manjšem servisu poslovodja nezadovoljen z nizkim osebnim dohodkom in stalnim padanjem vrednosti točke, to takole komentira:

— Če bo šlo tako naprej, bomo na našem servisu v bodoče dobivali samo še plačilne liste!

TEŽKA STRANKA

Novincu po nesreči steče nekaj goriva po avtomobilu stranke. Le-ta se začne razburjati in na prodajalca glasno vpiti. Ko se končno le odpelje s servisa, prodajalec olajšano vzdihne:

— Ni kaj, težak značaj!

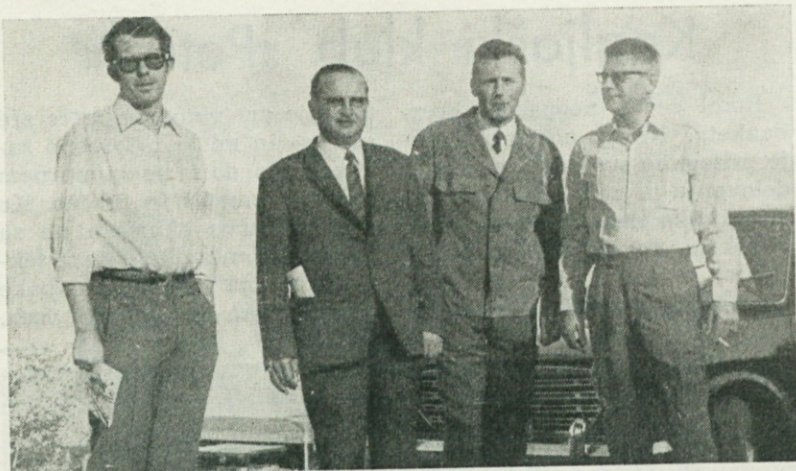
ZAHTEVNA STRANKA

Na servis pripelje stranka s tujo registracijo. Poleg šoferja sedi na sedežu velik pes. Tone natoči goriva, nato pa obriše sprednje vetrobransko steklo. Ko konča z brisanjem, pes zalaja. Tone ga pogleda in vpraša:

— Kaj ni bilo dobro!

Privšek Karl

Vodstvo kegljaške ekipe »Petrol« na I. športnih igrah v Poreču

Tu pride do izraza kolektivna enotnost, pripadnost enemu idealu in cilju. Tekmovanje med ekipami preraste v hipu v športno željo po zmagi, v željo po dobrih rezultatih; ne le na eni — na obeh straneh.

Stezi, na kateri trenirajo, sta last kegljaškega društva Ljubljana-Center; društvo ima precej posluha za želje kolektivov in tako je tudi »Petrolu« odstopilo dve stezi v uporabo. Proti plačilu seveda.

Družina je res pisana: od električarjev pa do naftašev!

S temi klubi so večkrat odigrali prijateljska srečanja in z različnimi rezultati: z zmagami in porazi. Odigrali so srečanja s: KK Tivoli, KK Elektro-Ljubljana, KK Hrastnik, KK »Gradles« — Medvode in KK Istra Benz.

Tako mlada ekipa kot KK Petrol ima za seboj lepe rezultate. Hoče boljše! Vsak poraz

jim da nekaj novih moči, zмага pa dvakrat več.

Eno zadnjih srečanj so odigrali z Istra-Benzom. Najprej so šli k njim na gostovanje, kjer so izgubili s tesnim rezultatom; razlika je znašala le 48 kegljev. Povratno srečanje so odigrali v Ljubljani, kjer so se kegljačem iz Kopra izdatno odložili za poraz — z razliko 140 kegljev — v svojo korist seveda. Na obeh straneh so sedaj deljena mnenja o kvaliteti ekip. Da bi dvom odpadel, bo potrebno še tretje srečanje, ki bo odločalo o boljšem. Tretje srečanje bo verjetno v Postojni. Kvaliteta posameznikov v KK Petrol je precej različna. Brez dvoma je najboljši predstavnik Petrolove ekipe Kante Milan, ki na dvoboju KK Petrol — KK Istra Benz ni imel pravega konkurenta za osvovitev naslova najboljšega posameznika, saj je podrl kar 953 kegljev in bil daleč najboljši.

Alojz ing. Udovič

Predlog sprememb statuta

Na podlagi 188. člena statuta podjetja z dne 29. 2. 1969 je poslovni odbor na svoji seji dne 14. aprila 1971 sprejel kot predlog naslednje spremembe statuta:

29. člen — se dopolni in se na novo glasi:

Organizacije združenega dela znotraj podjetja so:

a) sektorji, investicijska in vzdrževalna služba, splošni oddelek, pravna služba, kot poslovna enota uprave podjetja

b) poslovne enote.

31. člen — se dopolni in se na novo glasi:

Sektorji, investicijska in vzdrževalna služba, splošni oddelek in pravna služba so enote strokovno-tehničnega značaja.

Sektorji, investicijska in vzdrževalna služba, splošni oddelek in pravna služba tvorijo upravo podjetja.

Vsakemu sektorju in oddelku investicijske in vzdrževalne službe načeljuje direktor sektorja, splošnemu oddelku sekretar podjetja, pravni službi pa šef pravne službe.

Vsi direktorji sektorjev in direktor investicijske in vzdrževalne službe, sekretar podjetja in šef pravne službe so neposredno podrejeni generalnemu direktorju podjetja.

Pri 33. členu se črta: pod točko c) besedi »in drobno«

točka j) v celoti točka m) v celoti.

34. člen se spremeni in se glasi:

Tehnični sektor skrbi za razvoj nadrobne prodaje in kot tak opravlja zlasti naslednja dela:

a) sestavlja programe za nadrobno prodajo in jo organizira,

b) izbira mikrolokacije za potrebe podjetja in pripravlja vso dokumentacijo do pridobitve gradbenega dovoljenja,

c) določa obratovalni čas servisov,

č) organizira poslovanje avtonegovalnic in menjalnic,

d) skrbi za nabavo sredstev, ki so potrebna za razvoj nadrobne prodaje in tehnične opreme.

Pri 35. členu — pa se črta točka i): izvršuje posle notranje kontrole.

V 37. členu — se dodata novi točki g) in h):

g) skrbi za tehnično varstvo pri delu in za požarno varnost,

h) izvršuje posle notranje kontrole.

Doda se nov 37. a člen:

Investicijska in vzdrževalna služba ima naslednje naloge:

a) organizira in nadzira izvajanje investicijskih del,

b) skrbi za vzdrževanje osnovnih sredstev,

c) proučuje mehanizacijo instalacij in drugih poslovnih ter obratnih objektov ter skrbi za uvajanje moderne tehnologije, mehanizacije, tipizacije in standardizacije na tem področju.

V 62. členu se pod a) za besedo »sektorjev« vnesejo še besede:

»direktor investicijske in vzdrževalne službe«.

Gibanje delovne sile v I. trimesečju 1971

PRIŠLI

PE AJDOVŠČINA

Jelinčič Franci, Pirih Branko, Prinčič Silvester, Monfardini Adelmo, Valentinčič Franc, Gabrijelčič Boris, Ličer Milko, Verč Viljem, Strančar Franc, Čermelj Zdravko, Trobec Dušan, Celigoj Peter, Ambrožič Rajko, Štrancar Alojz in Zorn Silvester (vsi prodajalci).

PE AVTOPARK-DELAVNICA

Maksl Marija (snažilka), Omerza Anton, Košir Franc, Šuštaršič Anton, Vukadinović Zvonko, Stanič Vinko, Šimšič Ciril, Rebec Slavko in Špitaler Rudi (šoferji); Černe Janez in Capuder Franc (avtomehanika), Maček Davorin (monter).

PE BREŽICE

Hudak Bogomir, Dominko Franc, Skvarč Mihael in Dornik Jože (vsi prodajalci).

PE CELJE

Srdič Zorka, Pilko Elizabeta in Zlatoper Dragica (snažilke); Čopi Jože, Potočnik Marija, Slapnik Jaroslav, Lukan Franc, Lešnik Franc, Ret Ivan in Švikart Drago (prodajalci).

PE KOPER

Gravissi Bruno (avtonegovalec).

PE LJUBLJANA

Stojkovič Franc, Rošič Sulejman, Vochl Karel, Tomšič Tomaž, Šilar Damir, Tomc Ivan, Sever Ferdinand, Černe Janez, Zakotnik Lado, Debevc Vincenc, Konjar Zdravko, Šuštar Vincenc, Bohinc Iztok, Škodlar Jože, Mohar Andrej, Veselič Emil, Redenšek Stefan, Lavrič Srečko, Raletič Žarko, Kapič Zlatko, Rebolj Stane, Ritmanič Pavel, Kološa Ernest, Šinigoj Danijel, Ivančič Dušan, Eljon Jože in Naglič Stane (vsi prodajalci); Premoša Angela, Žvan Slavka, Svetina Marija, Temeļjkov Marija in Brelih Slavka (snažilke).

PE MARIBOR

Drašler Marjan, Štravs Stanek, Korošec Marjan, Hojnik Vlado in Ček Milan (prodajalci).

PE MURSKA SOBOTA

Temlin Stefan (prodajalec).

PE POSTOJNA

Žnidaršič Peter, Modrijan Božo, Mohorčič Jože, Smrdel Franc, Švara Rudolf, Božiglav

Žarko, Raci Živko, Vatovec Stanko, Ambrožič Stanislav, Dakič Stojan in Čeligoj Peter (vsi prodajalci).

PE PTUJ

Majcen Anton (skladišni delavec).

PE UPRAVA

Gorše Lidija (kemotehnik), Zavašnik Vera, Nečemer Marija in Jelovčan Marija (mehano-grafi), Glavič Jelka (administrator), Janežič Helena (pravni referent) in Šribar Marija (snažilka).

PE ZALOG

Udir Tomaž (administrator).

ODŠLI

PE AJDOVŠČINA

Renar Boris, Furlani Miroslav, Prinčič Vilko (odhod v JLA); Petrič Ciril, Gregorič Gorazd, Zorn Dragoslav (odpoved delavca).

PE BREŽICE

Bartolj Janez in Vidmar Anton (s privolitvijo delavca); Tkalec Martin (odhod v JLA).

PE CELJE

Sotošek Fanika, Volavšek Franc, Pospah Jožica, Srdič Zorka in Jekuš Stanko (s privolitvijo delavca).

PE KOPER

Mesarec Franc (odpoved delavca); Gravissi Sergej (s privolitvijo delavca).

PE LJUBLJANA

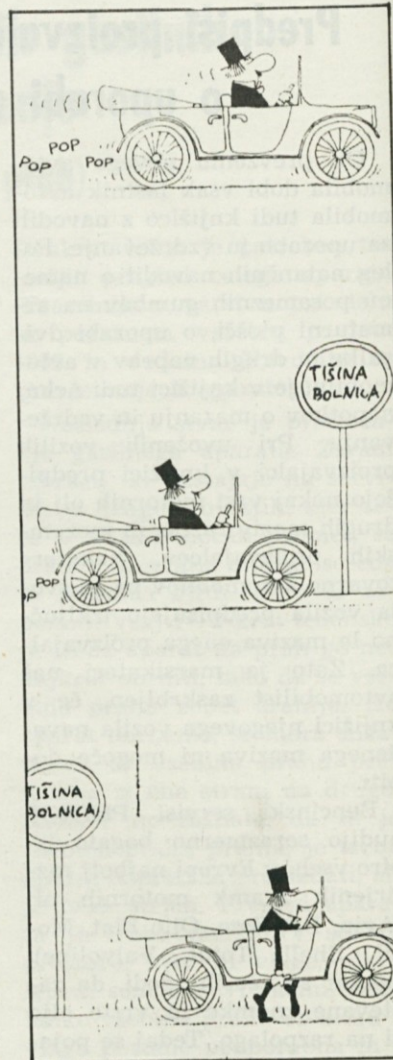
Kancijan Ivan, Kapič Zlatko, Redenšek Stefan, Zaloker Maks, Mahne Janez, Loboda Tomaž (samovoljno zapustili delo); Brenčič Milan, Sušnik Ivan, Skrbineš Milan, Žnidaršič Marjan, Kosten Janez (prekinitev med poskusno dobo); Brus Florjan, Globočnik Filip (odpoved delavca); Turščak Jožef, Hrabar Boris (odhod v JLA).

PE POSTOJNA

Adamič Franc (odpoved delavca); Konkolič Ivo in Čeč Anton (odhod v JLA); Lenassi Franc (samovoljno zapustil delo).

PE UPRAVA

Zupančič Zvone (delovno razmerje za določen čas); Tausig Alenka (odpoved delavke).

PE ZALOG

Može Jože (odpoved delavca).

UPOKOJENI:

Rodica Milovan — Uprava, Doblekar Alojz, Zalog in Plečko Franc, Maribor.

UMRLI:

Peterca Janez — PE Avtopark-delavnica, Ber Franc — PE Ptuj.

In memoriam

Dne 3. aprila 1971 smo se poslovili od našega člana kolektiva tov. Franca BERA, ki je bil zaposlen pri poslovni enoti Ptuj kot gasilec-delavec. Tov. Franc Ber je bil pri našem podjetju od 15. marca 1957 do njegove prerane smrti, saj je bil star šele 59 let. Imenovani je bolehal že nekaj mesecev, vendar mu zdravniki niso mogli pomagati. Umrli je zapustil ženo Terezijo in 16-letno hčerko. Vsi smo ga poznali kot dobrega delavca in skrbnega očeta. V imenu kolektiva izrekamo njegovim družini iskreno sožalje.

V zvezi s spremembami statuta, ki nakazujejo delno reorganizacijo podjetja, je bila dostavljena vsem organizacijskim enotam dopolnitev sistematizacije, predvsem v poslovni enoti uprava, delno pa tudi v poslovnih enotah Brežice, Celje in Avtopark-delavnica.